

VI.

B e t æ n k n i n g

over

Forslag til Lov om Bestyrelsen af Færgevæsenet.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 4de Februar 1874.)

Udvalget er enig i, at Tilsynet med de hidtil under Indenrigsministeriet henlagte privilegerede Færgesteder bør gaa over til Amtsraadene, da det maa antages, baade at Interessen, for at Færgestederne holdes i god og forsvaerlig Stand, vil være størst hos Amtsraadene, og at Tilsynet derhos vil kunne udøves paa en bedre og kraftigere Maade af dem, da de altid i deres Midte tælle Mænd, som nøje kjende de stedlige Forhold og ikke leve fjernt fra dem. Forsaavidt tror Udvalget, at det vil være en virkelig Forbedring i den stedfindende Tilstand, at Tilsynet gaar over fra Indenrigsministeriet til Amtsraadene. Men paa den anden Side maa Udvalget værne Amtene imod, at de meget betydelige Omkostninger, som kunne blive nødvendige, naar et Færgested skal udvides eller forbedres, direkte eller indirekte blive paabyrdede Amtene i større Maalestof end hidtil. Vel er det saa, at der ved de privilegerede Færgesteder ikke paahviler hverken Staten eller Amtet eller Andre noget retlig Forpligtelse til at tilskyde Noget, men Forholdet er i Reglen det, at Privilegiehaveren imod at nyde den ham ved Privilegiet tillagte Gæneret er pligtig til at holde Færgestedet vedlige og drage Omkostning for, at det er forsynet med de i dette nævnte Fartøier og Redskaber m. v. Men i vor Tid kan man ikke lade sig nøje med, at Færgestederne holdes paa samme Fod, som de i et Aarhundrede eller mere have været; der fremkommer Krav, som ikke kunne eller bør afvises, paa Forbedringer i mange Retninger, og ved de mere befærdede Færgesteder vilde en rimelig Fyldestgjørelse af disse Tidens Krav medføre store Udgifter, som i Reglen ikke ville kunne paalægges Privilegiehaveren, hvis Forpligtelse sædvanlig kun bestaar i at vedligeholde Færgestedet i den foresundne Tilstand; Udvalget skal blot minde om de betydelige Udgifter, som vilde udfordres for at anlægge Havn eller Bro, eller for at anskaffe Dampfærge, foretage Opnydninger o. s. v.; det kan ikke forlanges af Privi-

legiehaverne, at de skulle udføre saadanne Ting, ja det kan end ikke forlanges af dem, at de skulle afgive Færgestedet, naar de ikke ville det, men de maa i saa Fald udløses, saaledes at gennemgaaende Forbedringer og Forandringer ved et Færgested jævnlig maa begynde med, at Privilegiehaverne udkjøbes eller exproprieres. Med Hensyn til alle disse Foranstaltninger vil den offentlige Mening sikkert vende sig til Amtsraadene, naar Færgestederne i det Hele komme til at fortere under dem, og de ville derfor let komme under et Tryk, som de ikke kunne modstaa. Men det er ikke billigt, at Amtene skulle overtage denne nye Byrde, som navnlig vil falde uforholdsmæssigt tungt paa de Amtene, i hvilke der er mange Færgesteder; men naar Amtet ikke skal bære Udgifterne alene, men disse skulle tilveiebringes paa andre Maader, derunder ved Statsstilskud, anser Udvalget det for langt naturligare, at Staten tager Sagen i sin Haand, saasnart Spørgsmaal opstaar om ekstraordinære Udgifter udover det, som kan paalægges Privilegiehaverne, saasom til Færgestedets Forbedring og Udvidelse eller fremtidige Vedligeholdelse, saavel som og til ældre Privilegiehaveres Udløsning, hvor dette behøves, for at tidsvarende Forbedringer kunne indføres. Det vil altid være lettere for Staten end for Amtet at indlede og styre de Forhandlinger, som ved slige Tilfælde opstaa, om at erholde Tilskud fra de forskjellige Foranstaltningens Udførelse interesserede Parter, hvortil naturligvis vedkommende Amt eller Amtene ogsaa maa henveges. Udvalget har derfor foreslaaet en ny § 3, hvori dette udtales; hvis den maatte blive vedtagen, er der ikke nogen Grund til at bibeholde den i Lovforslagets § 3 opstillede Regel.

De øvrige Ændringsforslag, som Udvalget stiller, ere af mindre Betydning.

Naar det foreslaas at ombytte Ordet „Overtilsyn“ i Lovens § 1, 1ste Stykke med „Tilsyn“, er det begrundet i, at der, saavidt Udvalget skjøn-